ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ - ΕΦΑΜΙΛΛΟΝ ΤΟΥ ΒΕΡΘΕΡΟΥ

Του ΟΥΓΟΥ ΦΩΣΚΟΛΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τὸ ἕνα γράμμα του ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια καθὼς καὶ τὸ ἄλλο ἀπὸ τὸ Ριμινο, δὲν εἶχαν φθάσει ἀκόμα. Κι' ἐγώ, καθὼς καὶ ἡ μητέρα του, νομίζαμε πὼς ἦταν ἀκόμα στὴ Γαλλία, γι' αὐτὸ δὲ ἡ ἀποσδόκητη αὐτὴ ἐπιστροφὴ τοῦ ὑπηρέτου του, μᾶς ἔκανε νὰ προισθανόμεθα κᾶτι κακὸ γιὰ τὸ Ἰάκωβό μας. Ὁ ὑπηρέτης, μόλις μᾶς εἶδε, ἄρχισε νὰ μᾶς διηγεῖται τὰ ἑξῆς :

«Ὁ κύριός μου εἶνε ἀκόμα στὴν ἐξοχή. Δὲν μπόρεσε νὰ σᾶς γράψει, γιατὶ ὅλη τὴν νύχτα περπατούσαμε κάτω ἀπὸ τὰ δάση καὶ τὴν στιγμὴ ποὺ ἐγὼ ἔφυγα, ἐκεῖνος κοιμόταν ἀκόμα. Ἤρθα νὰ σᾶς εἰδοποιήσω πὼς θὰ ἐξακολουθήσωμε ἀκόμα τὸ δρόμο μας, καὶ ἀπὸ τὰ λόγια τὰ ὁποῖα ἄκουσα νὰ λέῃ ὁ κύριός μου, μοῦ φαίνεται πὼς θὰ πᾶμε στὴ Ρώμη... καὶ ἂν δὲν κάνω λάθος νομίζω πὼς ὕστερα ἀπὸ τὴ Ρώμη θὰ φύγουμε γιὰ τὴν Ἀγκῶνα...

Κατὰ τὰ ἄλλα, ὁ κύριός μου εἶνε καλά, καὶ εἶνε σχεδὸν μιὰ ἑβδομάδα τώρα, ποὺ τὸν εἶδα νὰ ἀναλαβαίνῃ λιγάκι καὶ νὰ γίνεται περισσότερο εὔθυμος... Μοῦ εἶπε ἀκόμα νὰ σᾶς πῶ ὅτι, πρὶν φύγει, θὰ ἔλθει χωρὶς ἄλλο νὰ σᾶς χαιρετίσῃ καὶ γι' αὐτὸ τὸ λόγο μ' ἔστειλε κι' ἐμένα ἐδῶ. Μοῦ φαίνεται πὼς θὰ εἶνε ἐδῶ αὔριο ἢ μεθαύριο...»

Ὁ ὑπηρέτης φαινότανε εὔθυμος. Ὁ τόνος ὅμως τῆς φωνῆς του καὶ ἡ κάπως συγκεχυμένη ὁμιλία του μᾶς αὔξησε περισσότερο τὶς ὑποψίες μας.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα ὅμως ἡσυχάσαμε. Εὐτυχῶς ὁ Ἰάκωβος μᾶς ἔστειλε ἕνα γράμμα καὶ μᾶς εἰδοποιοῦσε ὅτι σὲ λίγες ἡμέρες θὰ ἔφευγε γιὰ τὶς Ἐνετικὲς νήσους καὶ ὅτι ἐπειδὴ φοβότανε μήπως δὲν ξαναγύριζε πιά, θὰ ἐρχότανε μιὰ ἡμέρα νὰ μᾶς ἰδῇ καὶ νὰ πάρῃ τὴν εὐλογία τῆς μητέρας του. Μαθαμε ἐντούτοις πὼς τὴν ἡμέρα ποὺ ἐπρόκειτο νὰ ἔλθῃ, ἐξύπνησε στὰς 4 τὸ ἀπόγευμα καὶ κατέβηκε νὰ περπατήσῃ ὡς τὴν ἐκκλησία. Ὅταν ξαναγύρισε στὸ σπίτι του, ντύθηκε καὶ πῆγε στὸ σπίτι τοῦ πατέρα τῆς Θηρεσίας.

Πλησιάζοντας στὸ σπίτι εἶδε νὰ φθάνῃ ἀπὸ μακρυὰ ἡ Θηρεσία. Κρατοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι τὴν Ἰσαβελίνα. Πίσω τους ἐρχότανε ὁ κύριος Τ. μαζὶ μὲ τὸν Ὀδοάρδο. Ὁ Ἰάκωβος μόλις τοὺς εἶδε ἄρχισε νὰ τρέμῃ. Χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ τοὺς ἐπλησίασε. Τὰ γόνατά του ἄρχισαν νὰ κλονίζωνται...

Ἡ Θηρεσία μόλις τὸν ἀντίκρυσε στάθηκε ἀκίνητη καὶ φώναξε :

— Αἰώνιε Θεέ !...

Καὶ ἔτσι ὅπως ἤτανε ταραγμένη καὶ σχεδὸν λιπόθυμη, στηρίχτηκε στὰ χέρια τοῦ πατέρα της. Ὅταν ὅμως ὁ Ἰάκωβος ἐπλησίασε περισσότερο καὶ τοὺς χαιρέτησε ἡ Θηρεσία δὲν ἔβγαλε πιὰ λέξη. Κᾶπως βεβιασμένα ὁ κ. Τ. ἔδωσε τὸ χέρι του στὸν Ἰάκωβο. Ὁ Ὀδοάρδος τὸν χαιρέτησε ἐπίσης μὲ μεγάλη ψυχρότητα. Ἡ μόνη ἀπὸ τὴ συντροφιὰ ποὺ ἔδειξε κάποιο ἐνθουσιασμὸ γιὰ τὴ συνάντηση αὐτὴ τοῦ Ἰακώβου ἦταν ἡ Ἰσαβελίνα. Τὸ ἀθῶο αὐτὸ κοριτσάκι ἔτρεξε ἀμέσως κοντὰ στὸν Ὄρτις, ἔπεσε στὴν ἀγκαλιά του καὶ ἄρχισε νὰ τὸν φιλεῖ καὶ νὰ τὸν φωνάζῃ : «Ἰακωβό της !...»

Ὅλοι κυττοῦσαν γύρω τὸ συγκινητικὸ αὐτὸ θέαμα, χωρὶς νὰ μιλοῦν. Ὁ Ἰάκωβος ἐξακολουθοῦσε νὰ μιλάῃ ἰδιαιτέρως μὲ τὸ μικρὸ καὶ ἀθῶο αὐτὸ κοριτσάκι, χωρὶς νὰ προσέχῃ κανέναν ἄλλο ἀπὸ τὴ συντροφιά της.

Ὕστερα ἀπὸ λίγες στιγμές, ὅταν πιὰ ἐπρόκειτο νὰ χωρισθοῦν, ὁ Ὀδοάρδος ρώτησε τὸν Ἰάκωβο μὲ ἕνα ξερὸ τόνο φωνῆς :

— Πότε θὰ φύγετε γιὰ τὴν Βενετία ;

— Ὕστερα ἀπὸ λίγες ἡμέρες ! ἀποκρίθηκε ὁ Ἰάκωβος, ψυχρὰ ἐπίσης.

Ἔεσι, χωρὶς ν' ἀνταλλάξουν πιὰ καμιὰ λέξη, ἡ συντροφιὰ προχώρησε μερικὰ βήματα μέχρι τῆ; πόρτας τοῦ σπιτιοῦ. Ἐκεῖ ὁ Ἰάκωβος τοὺς χαιρέτισε καὶ ἔφυγε.

Ὁ Μιχαήλ, ὁ ὁποῖος δὲν θέλησε μὲ κανένα τρόπο νὰ μείνῃ καὶ ν' ἀναπαυθῇ λίγο στὴ Βενετία, γιὰ νὰ μὴν ἀφήσῃ μονάχο τὸν κύριό του, γύρισε ἀμέσως, κατὰ τὴν μία μετὰ τὰ μεσάνυχα στοὺς Εὐγκάνεῖ λόφους, ὅπου βρῆκε μόνο του τὸν Ἰάκωβο καθισμένο στὸ γραφεῖο καὶ φυλλομετροῦντα τὰ χειρόγραφά του. Τὸν εἶδε νὰ ρίχνῃ στὴ φωτιὰ τὰ περισσότερα ἀπὸ αὐτά, τὰ δὲ ἄλλα, ποὺ φαίνεται πὼς δὲν θὰ εἶχαν μεγάλη σοβαρότητα, τὰ εἶδε σχισμένα ἐπάνω στὸ τραπέζι...

Ὁ Μιχαήλ, κατάκοπος ἀπὸ τὸ ταξεῖδι ἔπεσε νὰ κοιμηθῇ ἀφοῦ ὅμως πρὶν συνέστησε στὸν κηπουρὸ νὰ προσέχῃ τὸν Ἰάκωβο, ὁ ὁποῖος φαινότανε πολὺ ἀδιάθετος. Ἐκείνη τὴν ἡμέρα δὲν εἶχε φάει ἀπολύτως τίποτα...

Πραγματικῶς ὁ κηπουρὸς ἐξετέλεσε ἐπακριβῶς τὴν ἐντολὴ τοῦ Μιχαὴλ καὶ ἔμεινε ὡς τὰ χαράματα στὸ δωμάτιο τοῦ κυρίου του, ὁ ὁποῖος ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶνε προσηλωμένος ἐπάνω σ' ἕνα χειρόγραφο, τὸ ὁποῖο φαινότανε ὅτι εἶχε γραφεῖ πρὸ ὀλίγων στιγμῶν. Τὸ χειρόγραφο αὐτὸ ἦταν γραμμένο ὑπὸ τῦπον ἐπιστολῆς καὶ ἔλεγε τὰ ἑξῆς :

Ἐπιστολὴ 3η

«Ὅλα πιὰ τελείωσαν. Θάρρος ! Θάρρος ! Δὲν χρειάζεται πιὰ οὔτε ἡ ἐλάχιστη δειλία. Γιατὶ νὰ μένω ἀναποφάσιστος ; Ἡ μεγάλη στιγμὴ ἔφθασε. Ἐμπρός !...

Ἡ νύχτα πιὰ εἶνε προχωρημένη... Ἔξω τὸ σκοτάδι εἶνε πυκνό, κατάμαυρο, ἡ φύση ὅλη κοιμᾶται μέσα στὴ ἀπόλυτη ἡσυχία τοῦ μεσονυχτίου...

Γιατὶ κάθομαι ἀκόμα ἀκίνητος ἐπάνω στὰ βιβλία μου, γιατὶ στέκομαι ἀκόμα ἄγρυπνος, χωρὶς νὰ μπορῶ νὰ πάρω καμιὰ ἀπόφαση ;...

Τὰ βιβλία δὲν μπόρεσαν νὰ μοῦ μάθουν τίποτα ὡς τὰ τώρα, δὲν μπόρεσαν νὰ μὲ διδάξουν τίποτα, ἐκτὸς ἀπὸ ἰσχυρογνωμοσύνη τοῦ χαρακτῆρος τὴν ὁποία ὁμολογῶ πὼς ὀφείλω μόνο στὴν ἀνάγνωσή τους...

Μὰ τώρα ὅμως ποὺ τὰ πάθη τυραννοῦνε τὴ ψυχή μου, δὲν μπορῶ πιὰ νὰ αἰσθανθῶ καμιὰ ὠφέλεια ἀπὸ τὴν ἀνάγνωση τῶν βιβλίων μου γιατὶ μοιάζω μὲ τὸν ἄρρωστο ἐκεῖνο στὸν ὁποῖο τὰ γιατρικὰ δὲν μποροῦν νὰ δώσουν πιὰ καμιὰ δύναμη, καμιὰ θεραπεία...

Ὑπάρχουν βέβαια μερικοὶ σοφοί, οἱ ὁποῖοι καυχῶνται ὅτι δαμάσανε τὰ πάθη τους. Μ' αὐτὸ μοῦ φαίνεται πὼς εἶνε πλάνη, γιατὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖο ποτὲ δὲν κατωρθώσανε εἶνε νὰ φέρουν ἔστω καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ ὀλίγη γαλήνη στὴν ταραγμένη καρδιά τους...

Ἐπιστολὴ 4η

Ἀγαπητό μου ἄστρο τῆς αὐγῆς ! Ἐσὺ ποὺ λάμπεις στὴν ἀνατολὴ καὶ στέλνεις στὰ μάτια μου τὶς στερνὲς ἀχτίδες σου, ποιὸς λοιπὸν φανταζότανε ὦ γλυκό μου ἀστέρι, ὅτι θὰ ἔβγαινες ἐσὺ σήμερα πιὸ μπροστὰ ἀπ' τἄλλα ἀστέρια καὶ θὰ δεχόσουνα, ἐσὺ πρῶτο, τοὺς γλυκοὺς χαιρετισμούς μου ;

Ὦ! ἂν πρόβαλλε τοὐλάχιστο ἡ αὐγή !... Ἴσως ὅμως τὴ στιγμὴ αὐτὴ νὰ μὲ θυμᾶται ἡ Θηρεσία, νὰ μὲ σκέπτεται, νὰ μὲ συλλογίζεται...

Μ' ἀλλοίμονο ! Τὸ ξέρω, τὸ ξέρω πολὺ καλά, πὼς ὅλες αὐτὲς ἡ σκέψεις ποὺ κάνω, εἶνε σκέψεις παρηγορίας γιὰ τή δυστυχία μου !...

Ὦ ! πὼς ἀλήθεια γλυκαίνει ὅλα τὰ πράμματα ἡ ἀγάπη, ἡ μεγάλη ἀγάπη !

Μὰ ὄχι. Τὸ καταλαβαίνω. Βρίσκομαι σὲ μιὰ νυχτερινὴ παραφορά...

Φῦγε, φῦγε λοιπὸν ἀπὸ τὴν καρδιά μου μάταιη ἐσὺ καὶ ψεύτικη ἐλπίδα, ποὺ ἀρχίζεις σιγὰ-σιγὰ νὰ μὲ ἀποπλανᾶς.

Πέρασε πιὰ ὁ καιρὸς ποὺ ζοῦσα μὲ τὰ ὄνειρα. Πέρασαν πιὰ ἡ ἡμέρες ποὺ ἀπατοῦσα τὸν ἑαυτό μου μὲ τὶς ψεύτικες ἐλπίδες.

Τώρα πιὰ ἕνα μοῦ μένει. Μιὰ σκέψη. Μιὰ σωτηρία. Μιὰ ἀπόφαση. Καὶ αὐτὴν μονάχα συλλογίζομαι πάντοτε, αὐτὴν ἔχω κᾶθε ἡμέρα στὸ μυαλό, γι' αὐτὴν ζῶ καὶ μόνο μ' αὐτὴν παρηγορίεμαι... Τὸν θάνατο !...

Τὸ πρωὶ ὁ Ὄρτις ἔστειλε καὶ ζήτησε ἀπὸ τὸν Ὀδοάρδο ἕνα Εὐαγγέλιο, ἀλλὰ ἐπειδὴ αὐτὸς δὲν εἶχε νὰ τοῦ δώσῃ, ὁ Ἰάκωβος ἔστειλε καὶ τὸ ζήτησε ἀπὸ τὸν παππᾶ τῆς ἐκκλησίας του. Ἀμέσως ὕστερα, μόλις τοῦ τὸ ἔφεραν κλείστηκε καταμόναχος στὸ δωμάτιό του. Τὸ μεσημέρι μόνο βγῆκε λιγάκι γιὰ νὰ στείλῃ τὸ παρακάτω γράμμα καὶ ἀμέσως ὕστερα ξαναπκλείστηκε καὶ πάλι στὴν ἴδια κάμαρα.

14 Μαρτίου

Λορέντζε, Λορέντζε, Ὦ πόσο καιρὸ ἔχω νὰ σοῦ γράψω, φίλε μου, πόσο καρό !...

Αὐτὲς τὶς τελευταῖες ἡμέρες κανεὶς δὲν μπόρεσε νὰ μάθῃ ποιὰ φρικτὴ σκέψη κλείνω στὴν καρδιά μου !...

(Ἀκολουθεῖ)